

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarium - Cod. Aug. perg. 37

[S.I.], [3. Drittel des 10. Jh.]

Vita sancti Martini episcopi

[urn:nbn:de:bsz:31-6715](#)

INCIPIT VITA ASCI

MARTINI EPISCOPI

GITUR MARTINUS SABARIA
pannoniorum oppido oriundus
fuit. sed in Italia tunc in Iuli-
tus est. Parentibus secundū
saeculi dignitatem non insimilis.
gentilibus tamen. pater eius
miles primum. post tribunus
militum fuit. Ipse armata
militum Inadulescentia se-
cutus. interscolares a Las
subrege constantio. dein
sub iuliano caesare milita-
uit. Non tamen sponte
quia a primis fere annis. diuina
potius seruitatem sacra illustris
pueri spiravit infanta. Nam
cum esset annorum decem. In
uitis parentibus ad ecclesiam
confugit. seque canticum in
fieri postulauit. Mox mirum II.
In modum. totus in di opere con-
uersus. cum esset annorum duode-
cim. heremum concipiuit. Fecis-
setq; uotis statis. si ueritas infirmitas
non obstatisset. Animus tamen
aut circa monasteria. aut circa
ecclesiam semper intentus. Me-
dtabitur adhuc in etate puerili.

quod post ea deu-

Sed eum dictum

ut ueteranorum
scriberentur. pre-
quis felicibus eius au-
bat. cum esset annorum
cum raptus & catenatus
mentis militaribus impli-

Uno tantum seruo comite
tus. cui tamen uersa uice don-
nus seruiebat. Adeo ut pleruq;
er & calciamenta ipse detrahe-
ret. & ipse detergeret.

Cibum tamen una ciperent
hic saepius ministraret. Tri-
ennium fere ante baptismum
In armis fuit. Integer tamen
ab his uitis quibus illud hominū
genus implicari solet. Multa
illi circa commilitones benigni-
tas. multa caritas. Patientia
uero atq; humilitas. ultra humi-
num modum. Nam frugalitate
Laudare in eo non est necesse. qui
ita usus est. ut iam illo tempore
non miles. sed monachus putaretur.
Quibus rebus ita sibi omnes commili-
tones suos decinxerat. ut cum
miro affectu uenerarentur.
Vix dum tamen regeneratus in xpo
agebat quendam bonis operibus.

plus habemus uestire pauperē sine
sua nuditate potuisse. Nocte igitur
insecuta cum se sopori dedisset
uidit xp̄m clamidissimā qui pauperem
texerat parte uestitū. Inueni
diligentissime dñm uestemq.
qui dederat iubetur agnoscere.
Mox ad angelorum circumstantium
multitudine audit iūm clara uoce
dicentem: **Martinus** adhuc catice
minus haec ueste contexit. Utre
memor dñs dicatorū suorū quae cime
praedixerat. Quamdiu fecistis haec
um exminimis istis mibi fecistis.
se In paupere professus est fuisse
uestitum. Et id confirmandum tam
boni operis testimonium. In eodem
se habitu quem pauper accepit est
dignatus ostendere. Quoiso uir
bettissimus non in gloriam est cla
tus humuum. sed bonitatem di in
suo opere cognoscens. cum esset an
norum duodecimviginti ad baptismū
conuolauit. Nec statim militiae
renuntiauit. tribuni sui precibus
euictus. cui contubernium famili
are praestabat. Etenim transacto
tribunatus sui tempore renuntia
turum se esse saeculo pollicebatur
Quam martinus expectatione suspen
sus perbiennium fere post ex

tert scilicet laboran
miseris alere egen
Nihil sibi exempli
praeter cotidianū
ibat. Iam tūm euangel
us auditor. de castino p̄
Quodam itaq. tempore
nil praeter arma & simplici
uestem haberet. media
me quae solito asperior inhib
uerat adeo ut plerosq. algoris
extingueret. obuīm habet impor
ta ambiuīsūm ciuitatis. paupe
rem nudum; **Qui** cum praeter eum
res utsui misericordiū oraret. om
nesq. miserum praeterirent. In
tellexit uir dō plenus sibi illum
alii misericordiam non præstan
tibus reseruari. Quidtū ageret.
nil praeter clamidem qua indu
tus erat habebat. Lunenum reli
qua. Inopussimile consumpsérat;
Arrupto itaq. ferro quo accinctus
erat medium diuidit. partemq.
cuius pauperi tribuit. reliquarur
sus induratur. Inter ea docereū stan
tibus ridere nonnulli quia defor
misserat. & truncatus habitus vide
nur. Multi quidem quib. erat
mens sanior. aliis gemere. quod
nihil simile fecissent. Cum utiq.

DE TRANSITU S. MAR.

Martinus igitur obitum suum longe ante praesciuit. **Dixit q. fra.** **Tl.** **N.** **I.** **tribus dissolutionem sui corporis imminere. Inter ea causa extitit. qui condacensem diocesim visitaret. Nā clericis inter se ecclesiae illius discordibus pacem cupiens reformare licet finem dierum suorum non ignoraret. proficiens tamen obstiis modicam non recusavit. Bonam hinc uirtutum suorum consummatione existimans. si pacem ecclesiae reddita reliquisset. Ita perfectus cum **VI.** suo illo ut semper frequentissimo discipulorum sc̄issimoq. comitatu mergos influmine conspicatur pis cuius praedam sequi. Etra pacem in gluiuem assiduis surguere capturis; Forma inquit haec daemonum est; Insidiatur incertis. capiunt nescientes. captos deuorant. exstirariq. non queunt deuoratis; Imperat deinde potenti uirtute uerborū. ut eu culnabant gurgite relinquentes aridas petrerent desertasq. regiones; Econimirum circa aues illas usus imperio. quo daemones fuga re consuecrat; Ita grege facto. omnes in unum illae uolueres congregatae. relieto flumine montes**

silvasq. petierunt. hinc tione multorum timo uirtutem uidauibus imperaret ergo inuico illo uel ierat commoratus pace restituta cum iam regnauerum cogitaret. uiribus ris coepit repente destitui. Causa etisq. discipulis. indicat se iam solui; Tum uero meror & luctus num. uox una plangentium; Cum nos pater deseris. aut cum nos desolatos relinquis. inuident enim grege tuum lupi rapaces; Et quis eos amoribus nr̄is. percusso pastore prohibebit. Scimus quidem desiderare te xp̄m. sed salua tibi sum tu pre mia. nec dilata minuentur. No stri potius miserere quos deseris; Tunc ille motus his fletibus. ut totus semper in dño misericordie uisceribus affluat. lacrimasse perlinetur. Conuersusq. ad dñm. hac tantum fletibus uoce respondit; Oñe. si adhuc populo tuos sum neces sarius. non recuso laborem. fiat uoluntas tua. Nimis inter spem amoremq. postrus dubitauit pene quid mallet. Quia nec hos deserere. nec a xp̄o uolebat datus separari.